

Minister opfatter altsaa Sagen paa samme Maade; han mener, at det ligger i Kommunalloven, at Ministeren og Thisted Amtsraad kunne indbyrdes blive enige om at lave denne Bane fra Struer til Thisted, maaske med en Dæmning — hvis forøvrigt Amtsraadet var stemt for en saadan, hvad vi nu høre, det ikke er — til et Beløb af 6 Millioner. (Indenrigsministeren: Ikke en Jernbane, thi Rigsdagens Samtykke fordrer til Expropriation, hvad det ærede Medlem maa vide). Det var jo dog muligt, at der ingen Expropriation behøvedes, thi Amtsraadet kunde maaske underhaanden slutte Afkord med de paagældende Grundeiere langs Banen om, at de ingen Expropriationsretstatning skulde have, og Amtsraadet kunde da sammen med en velvillig Indenrigsminister, der har Die for det „store og smukke Syn“ hos Amtsraadet, ganske underhaanden lave et saadant „storartet“ Foretagende — ja, storartet vil det blive — uden at Nogen kunde kny derad, Altsammen i Kraft af Kommunalloven af 1867. Det er imidlertid min Overbevisning, at den ærede Indenrigsminister tager feil heri. Den ærede Minister kan maaske knibe en saadan Forstaelse ind i Ordene; men selv det betvivler jeg dog. Den ærede Minister vil formodentlig sige, at dette Foretagende hører ind under de i Loven omtalte store almenyttige Foretagender. (Indenrigsministeren: Ja!) Den ærede Minister er altsaa forsaavidt enig med mig; men saa spørger jeg: Har Amtsraadet taget Beslutning i denne Sag overensstemmende med Landkommunallovens § 48; som siger, at Beslutning om Sligt skal toges i tvende paa hinanden følgende, ordentlige Amtsraadsnøder af mindst $\frac{3}{4}$ af de tilstedeværende Medlemmer, og at Amtmanden skal høre til dette Flertal? Jeg vil nu forudsætte, at dette er slet; men der staar Intet derom i Lovforslagets Motiver, skjøndt en saadan Oplysning dog ikke vilde være upvødselig med Hensyn til et slikt Foretagende, som efter Ministerens Mening hører til de mere almenyttige Foretagender, der skulde behandles af Amtsraadet paa den omtalte Maade. Her kunde det være fornuftigt at se, om Amtsraadet virkelig har overholdt Bestemmelsen i Landkommunallovens § 48. Jeg er forøvrigt ikke overbevist om, at det Foretagende, hvorom der her er Tale, kan henføres under denne § 48; men dernæst vil jeg spørge, om det paaligende Beløb, naar der saaledes er udskrevet en Million i Skat, kommer ind under Kommunallovens § 53, som siger, at uden Indenrigsministerens Samtykke kan Amtsraadet ikke noget Aar udskrive et større samlet Bidragsbeløb end Gjennemsnittet af det tilsvarende Beløb for de tre nærmest foregaaende Aar med Tillæg af $\frac{1}{5}$? Hvis Beløbet gaar ind under denne Paragraf, kan man ikke nægte, at denne bliver temmelig illusorisk, thi ved een Gang at faae Ministerens Samtykke til at udskrive et saadant større Skatte-

beløb, faar Amtsraadet jo i de paafølgende Aar Myndighed til at paaligne omvrent, hvad det finder for godt. Amtsraadet er, som den meget ærede Minister veed, sammensat saaledes, at Amtmanden og nogle Proprietarer i Amtet kunne udgjøre Flertallet i samme. Lad mig sige, at der er 50 Sognekommuner i Thisted Amt, og at 20 af disse blive repræsenterede ved Valg; 11 Proprietarer kunne altsaa sætte 4 Mand ind i Amtsraadet, og de udgjøre i Forbindelse med Amtmanden allerede Halvdelen af Amtsraadet. Naar dette er saaledes, kunne vi ikke vide, om ikke et Amtsraad, der slet ikke er valgt i et saadant Tiemed — det er i alt Fald Tilfældet med Halvdelen af Amtsraadets Medlemmer — i et ubevogtet og svagt Dieblisk kan komme ind paa saadanne „store og smukke“ Foretagender, som dog ret befete ere mindre heldige for Amtet. Jeg tror, vi maa væge os imod ganske at billige noget Saadant. Naar Thisted Amtsraad f. Ex. har paalignet en Million Kroner, hvorledes fordeler da denne Byrde sig? Jeg antager, at der ikke vil være Spørgsmaal om Jorrentning, og der vil da være at paaligne hver Tønde Hartkorn i Amtet $2\frac{1}{3}$ Rd. aarlig, dels i Rente, dels i Uddrag, nemlig 5 pCt. i Rente og 1 pCt. i Uddrag i 47 Aar. Af de 13,000 Tønder Hartkorn, der er i Thisted Amt, antager jeg, at neppe stort mere end Halvdelen eller, for at regne høit, $\frac{2}{3}$ ville søle sig interesserede i Banen og den øvrige Del af Hartkornet vil altsaa ifølge et Skøn af Amtsraadet komme til i 47 Aar at udrede $2\frac{1}{3}$ Rd. pr. Tønde aarlig til de Andres Fornødenheder. Gaa vi nu imidlertid videre og tage de 2 Millioner Rigsdaler eller 4 Millioner Kroner, og dividere dette Beløb med de nævnte $\frac{2}{3}$ af Amtets Tønder Hartkorn, bliver det 222 Rd. pr. Tønde som Tilskud til Banen; det er, naar vi gaa ud fra, at det hele Foretagende ingen Rente giver, 11 Rd. aarlig pr. Tønde Hartkorn. Jeg er enig med den ærede sidste Tale i, at man kunde gaa ind paa et vist Tilskud fra Amtets Beboere; men det er dog muligt, at det Tilskud, jeg her har nævnet, vil blive temmelig betydeligt overfor de Fordele, som muligen ville vise sig for de Vedkommende, naar Sagen først er bleven rigtig oplyst. Jeg gaar ud fra, at, hvad der haade frivilligt og tvungent kommer ind fra selve Amtet, ikke vil være nogen Rente, medens jeg antager, at Indtægt og Udgift ved Driften ville gaa lige op. Derom er jeg dog ikke overbevist, men jeg haaber det; thi skulde Aktionærerne ogsaa komme til at betale for Driften, vilde det blive endnu værre for dem. Der er imidlertid ikke i Motiverne oplyst Noget om, hvorledes dette Beløb, n get over 2 Millioner Rigsdaler, skal søges tilveiebragt. Man har hørt Enkelte antyde, at der var et fremmed Selskab, der handlede i al Fortrolighed andstedts, men som ikke kunde komme frem for Lyset. Ja, var der et fremmed Selskab, som havde særlig Rig paa det Styr, vi her tale om, var